

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznika. — Inserati do 80 petič vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2,50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inserati petič vrst & Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 14.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strosmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101, SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Grki še vedno v ofenzivi

Po uradnem atenskem poročilu so grške čete včeraj zavzele mnogo važnih postojank — Močni italijanski napadi na severnem bojišču — Narasle reke ovirajo vojne operacije

Atene, 20. febr. A.A. (Reuter). Atenski radio je sredi objavil uradno poročilo, ki pravi, da so grške čete zavzele v teku včerajšnjih bojov mnogo važnih postojank in da so sovražniku prizadejale velike izgube, zlasti pri njegovih protinapadih, ki so bili odbiti. Ti napadi so bili zlasti hudi na severnem bojišču. Ujetih je bilo čez 300 vojakov in zaplenjen je bil vojaški material.

Sedanja fronta

Atene, 20. febr. s. (Tass). Associated Press poroča, da poteka trenutno frontna linija v Albaniji po grških uradnih informacijah takole:

Od Podgradca ob Ohridskem jezeru teče proti zapadu do točke 12 milj (20 km) južno od Elbasana, nato gre fronta po greben gorovja Tomor do točke južno od Berata. 10 milj (16 km) južno od Berata se dotakne frontna linija ceste Klisura-Berat. Grki obvladajo dalje višine zapadno od te ceste in tudi planino Trebešino. Prav tako je severni rob ceste Klisura—Tepeleli v grških rokah. Cesta Tepeleli—Valona je v območju grškega topništva, ki čisto obstreljuje.

Pri Tepeleliju teče fronta južno od mesta nato pa gre v črti do točke 5 milj (8 km) severno od Himare ob morski obali. Grki so se utrdili na postojankah severno od črte Tepeleli—Himara.

Associated Press poroča tudi, da so reke Devoli, Skumbi in Osum prestopile bregove in povzročile velike poplave. Zaradi tega so mnoge ceste v Albaniji neprehodne, kar otežkoča Grkom dovoz vojaštva in materiala na bojišče.

Grško vojno poročilo

Atene, 20. febr. s. (A. ag.). Grški generalni štab javlja v svojem sročnjem 116. vojnem poročilu:

Grške čete so izvedle odlične krajevne operacije omejenega obsega, pri čemer so zajele več ducatov ujetnikov.

Grško notranje ministrstvo javlja, da včeraj sovražna letala niso izvedla napadov na grško ozemlje.

Angleška in ameriška poročila

Atene, 20. febr. s. (Reuter). Reuterjev dopisnik na bojišču v Albaniji javlja, da so grške čete še vedno v ofenzivi na vsem severnem delu bojišča, čeravno so Italijani tako na severu, kakor tudi v osrednjem sektorju dobili močna ojačenja. Pri Podgradcu so Italijani podvezli protinapad, pa ga je grško topništvo uspešno zadržalo. V gorovju pri Moskoplju Grki še vedno močno pritiskajo in so ponekod razbili italijanske obrambne linije.

Kakor javlja grški radio so na sektorju fronte ob obali in v srednjem sektorju Italijani podvezli včeraj tri protinapade, vendar niso Grki nikjer prepustili niti ped zelnje sovražniku.

Reuterjev dopisnik poroča tudi, da je bila letalska aktivnost nad bojiščem včeraj zelo majhna, ker je vreme oviralo operacije. Prejšnjih osem dni pa je bilo angleško letalstvo nad Albanijo stalno zelo aktivno.

Atene, 20. febr. s. (Tass). United Press poroča, da so včeraj izvedli Italijani v Albaniji na vsej fronti vrsto protinapadov. Zlasti močni so bili ti protinapadi pri Elbasanu. Grki so napade povsod odbili ter so prizadeli Italijanom velike izgube.

Operacije angleškega letalstva

Kairo, 20. febr. A.A. (Reuter). Vrhovno poveljstvo angleških letalskih sil na Srednjem vzhodu poroča: V zadnjih dveh dneh so angleška letala koncentrično napadla sovražnikove postojanke v okolici Tepelelija. Hudo so bile bombardirane koncentracije sovražnikovih čet pri vasi Kamista, severno od Tepelelija. Kakor tudi vojaški objekti pri Besisti in Kemi-stu. Zaradi megle se ni mogla točno ugotoviti povzročena škoda. Naše lovsko skupine so tudi izvršile celo vrsto napadalnih akcij na sovražnika.

Najmodernejša angleška letala v Grčiji

Atene, 20. febr. s. (Reuter). Nedavno je dospelo v Grčijo več najmodernejših angleških lovskih letal tipa Hurricane, ki so oboroženi z 8 strojnimi. Ta letala so bila zadnje dni opazna na patrolnih poletih nad Atenami. V grških krogih je bil prihod najmodernejših angleških lovskih aparatov toplo pozdravljen ter je vzbudil novo zaupanje v uspešno obrambo.

Protest grškega Rdečega križa

Atene, 20. febr. s. (Reuter). Grški Rdeči križ je poslal mednarodnemu odboru Rdečega križa v Ženevi protest, ker so Italijani ob priliki invazije v Grčijo odneli s seboj več grških talcev. Prav tako je bilo odvedenih več talcev iz albanskih mest.

Po grških uradnih podatkih znaša skupno število mož in žen, ki so jih Italijani odvedli iz grškega in albanskega ozemlja kot talce 1126. Večinoma so bili ti talci

nabrani v Epiru deloma pa tudi med grškim prebivalstvom v Himari, Argirokastri in Korici.

Vprašanje nemškega posredovanja v Atenah

Grki zatrjujejo, da doslej še ni bil izvršen noben diplomatski pritisk — V Berlinu izjavljajo, da je kljub nespremenjenemu razmerju do Grčije možna nemška intervencija

ATENE, 20. febr. e. (United Press). V zvezi z najnovejšim političnim položajem na Balkanu zatrjujejo v tukajšnjih dobro obveščenih krogih, da v Grčiji ni bil izvršen noben pritisk od zunaj. Turško bolgarska deklaracija, pravijo ti krogi, niti najmanj ni spremenila obstoječih zvez in pogodb balkanskih držav.

BERLIN, 20. febr. e. (Tr. Pr.). Na vprašanje novinarjev, ali je nemška vlada sklenila storiti v Atenah posebne korake

za likvidacijo italijanske grškega konflikta, je izjavil uradni predstavnik nemškega zunanjega ministrstva, da o tem tu ni ničesar znanega. Hkrati je izjavil, da v odnosih med Nemčijo in Grčijo niso nastale nobene spremembe.

BERLIN, 20. febr. e. Včeraj se je med inozemskimi novinarji v Berlinu trdovratno vzdrževala verzija, da je nemška vlada predvčerajšnjim napravila uradno demarš v Atenah za likvidacijo italijanske grškega spora.

Prietojni nemški krogi so izjavili, da jim ni nič znanega o podobnem koraku nemške vlade, toda glede na najnovejši razvoj položaja, zlasti po turško bolgarski deklaraciji, bi se mogel dobiti vtis o prizadevanju Berlina, da v najkrajšem času doseže definitivno stabilizacijo razmer na vsem Balkanu in s tem v zvezi tako korak berlinske vlade ni popolnoma izključen, temveč zelo mogoč.

Nemški odločilni krogi tudi sedaj pravijo, da v sedanjih odnosih med Nemčijo in Grčijo niso nastopile nobene spremembe, kar pa ne izključuje možnosti intervencije Berlina za likvidacijo konflikta in to tembolj, ker mnogo znakov kaže skorajšnji pričetek operacij velikega sloga za definitivni obračun z Anglijo.

V krogih tukajšnjih inozemskih opazovalcev prevladuje mišljenje, da bo Nemčija nekega dne in to zelo kmalu uporabila svoj vpliv v Atenah za likvidacijo spora in za popolno stabilizacijo razmer na jugovzhodu Evrope.

Nepotrjene ameriške informacije

NEW YORK, 20. febr. s. (Columbia B. S.). Po informacijah iz nevturalnih balkanskih prestolnic sta baje trenutno tako Grčija, kakor tudi Italija pripravljene skleniti mir. Menda se preko tretjih držav vrše informativni razgovori glede možnosti sklenitve miru. Zaenkrat pa se obe stranki ne moreta zediniti glede mirovnih pogojev. Grki na podlagi uspehov v Albaniji zahtevajo teritorialne koncesije na albanskem ozemlju. Nasprotno pa baje Italija prav tako zahteva iz prestižnih razlogov, da bi Grki pristali na nekaj teritorialnih koncesij.

V grških in italijanskih krogih vesti o razgovorih v tem smislu ne potrjujejo.

Druge informacije, ki pa zaenkrat uradno prav tako niso potrjene, javljajo, da so pričeli Angličani po osvojitvi Cirenajke, že prevažati svoje vojaštvo iz Egipta v Grčijo, da bi organizirali na grškem ozemlju fronto proti morebitni nemški intervenciji. Baje so angleški transporti vojaštva že na poti iz Egipta v Grčijo.

Stališče Turčije po ankarški pogodbi

Turčija bi imela v primeru, ako Bolgarija ne bi izpolnjevala svojih dolžnosti, zopet akcijsko svobodo — V Berlinu pravijo, da so odnosi s Turčijo nespremenjeni, v Budimpešti pa trdijo, da sta Nemčija in Italija rezervirani nasproti Ankari

Ankara, 20. febr. s. (Reuter). Turški listi še nadalje ugodno tolmačijo turško bolgarsko nenapadno izjavo. List »Aksame« objavlja članek poslanca turškega parlamenta Sadaka, ki se more po poročilu Reuterjevega dopisnika smatrati kot poluradna turška izjava.

Sadak naglašja, da je turška politika ozko povezana z angleško politiko ter da je angleško turška zvezna pogodba nespremenljiva in nespremenljiva. Turško bolgarsko nenapadno izjavo je plod prizadevanja Turčije za ohranitev miru na Balkanu. Izjava je v skladu z angleško turško zvezno pogodbo ter so tolmačenja, češ da pomeni podpis turško bolgarske nenapadne deklaracije zmago osi, smešna.

Sadak pravi dalje v svojem članku, da je tudi veljavnost turško grške pogodbe nespremenljiva. Bolgarija se je z izjavo, ki je bila v ponedeljek podpisana, obvezala, da ne bo podvela nobene vojaškega ukrepa proti Turčiji in da ne bo ničesar ukrenila proti Grčiji. Če se Bolgarija te obveznosti ne bo držala, dobi Turčija zopet svobodo akcije.

List »Ulus« pravi, da imata tudi po podpisu turško bolgarske deklaracije Turčija in Bolgarija še nadalje svobodo, da izpolnjujeta vse svoje druge obveznosti in pogodbe. Turško bolgarska izjava je pripomogla k ohranitvi miru na Balkanu, ki je v bistvenem interesu tako Turčije, kakor tudi Bolgarije.

Nemška sodba

Berlin, 20. febr. e. Nemški tisk posveča mnogo pozornosti odmevom, ki jih je v inozemstvu vzbudila turško bolgarska deklaracija, dočim so komentari bolj redki in v glavnem samo ugotavljajo dejstvo, da je ta izjava važen prispevek k ohranitvi miru in stabilizaciji na jugovzhodu Evrope.

Iz teh komentarjev se ne vidi, ako so se odnosi med Berlinom in Ankaro spremenili in kako daleč naj bi šle te spremembe. Listi opozarjajo na to, da v odnosih med Nemčijo in Turčijo ni nastala nobena sprememba.

Berlinski politični krogi so z velikim zanimanjem sprejeli komentarje turškega tiska kakor tudi dejstvo, da je angleški poslanik v Ankari del časa konferiral s turškim zunanjim ministrom Saradzogom. V krogih tujih opazovalcev v Berlinu se ta dolga konferenca angleškega poslanika s Saradzogom razlaga kot poizkus Anglije, da reši, kar se rešiti da.

Madžarsko priznanje Jugoslaviji

Budimpešta, 20. febr. e. Madžarski tisk še vedno komentira turško bolgarsko sporazum. Sicer nekateri listi, kakor n. pr. liberalni »Esti Kurir« naglašajo, da Berlin še vedno zavzema rezerviranost stališče do Turčije in da se ta rezerviranost kaže tudi z italijanske strani, vendar smatrajo tu turško bolgarsko deklaracijo za popolnoma pozitivno.

Poudarjajo, da je ta sporazum v smislu namena držav osi za končno stabilizacijo jugovzhodne Evrope, kar madžarski tisk in javno mnenje smatra kot najvažnejše. Listi poudarjajo, da je tudi Jugoslavija znatno pripomogla k temu sporazumu. Položaj Jugoslavije v jugovzhodni Evropi se smatra kot najboljšje jamstvo za to, da mir v tem delu ne bo skaltal nobena propaganda ali zviti manevri.

Glasilo ministrskega predsednika grofa Telekija »Magyar Ország« v uvodniku zopet poudarja, da bodo neposredne posledice tega sporazuma še večje vrednosti za stabilizacijo miru na Balkanu.

Pozdravne brzojavke med bolgarskim in turškim zunanjim ministrom

Sofija, 20. febr. A.A. (DNE). Ob sklepu bolgarsko turškega prijateljstva in objavi izjave o nenapadnosti sta zunanja ministra obeh držav izmenjala pozdravne brzojavke. Brzojavka bolgarskega zunanjega ministra Popova izražja globoko zadovoljstvo njega samega in bolgarske vlade spričo dogodka, ki je bil dosežen s prijateljsko in iskreno izmenjavo stališč. Popov dalje

pravi, da je prepričan, da bo deklaracija o prijateljstvu in nenapadnosti služila interesom obeh prijateljskih držav in stvari miru.

Turški zunanji minister Saradzoglu pravi v svojem odgovoru, da priča popolna izmenjava misli v zaupanju in iskrenosti obojestranskih stališč duha skupnega razumevanja prijateljskih odnosov sosednih držav.

Vojna v Abesiniji

Uporniške domačinske čete pod angleškim vodstvom operirajo 240 km severozapadno od abesinske prestolnice

Karthum, 20. febr. A.A. (Reuter). Angleško poveljstvo v svojem uradnem poročilu sporoča, da so oddelki, ki operirajo v Abesiniji sedaj 240 km severozapadno od Addis Abebe. V dosedanjih spopadih je bilo ujetih mnogo sovražnikovih vojakov. V teh operacijah je aktivno sodelovalo angleško letalstvo.

Kairo, 20. febr. s. (Reuter). V angleških uradnih krogih poudarjajo, da so abesinski patrioti z zavzetjem Dangehe in Endžabare v Abesiniji dosegli svoj doslej največji uspeh v bojih v Abesiniji.

Operacije v Godžamu se razvijajo sedaj že nad 200 km od sudanske meje, pa še prodirajo abesinske čete s podporo angleškega letalstva že dalje proti Addis Abebi ter se bližajo važnemu cestnemu križišču Debra Maku.

V Sudanu vežbajo angleški častniki še nove oddelke abesinske vojske, ki bodo v kratkem poslani v borbo. Tudi oddelki, ki sedaj operirajo v Godžamu, je izvežbala angleška vojaška misija.

Italijanski odpor

Rim, 20. febr. A.A. (Stefani). Italijanski listi še enkrat podčrtavajo nezlomljivo voljo za odpor in zmago tako italijanskih kakor tudi domačinskih čet. Listi opozarjajo na odpor, ki ga nudijo te čete v pokrajinah Kerena in Džarabuba. Prav tako opozarjajo na protinapade v Albaniji v odseku 11. armade. Listi zlasti podčrtavajo, da se domačini po vsem cesarstvu javljajo za prostovoljce, da bi se vojskovali proti Angležem in proti bivšemu negušu. Listi trdijo, da je zavezništvo med Churchillom in rasom Tafarijem najpomembnejša manifestacija te borbe.

Položaj v Italijanski Vzhodni Afriki

Berlin, 20. febr. s. (Tass). »Deutsche Allgemeine Zeitung« prinaša dopis iz Rima o vojaškem položaju v Vzhodni Afriki.

List pravi, da so Italijani že od prvega dne vojne smatrali Italijansko Vzhodno Afriko obkoljeno od vseh strani po sovražniku. V sedanjem trenutku se pojavlja vprašanje, če se bo ta trdnjava, obkoljena

povsod od armad sovražne vojske, mogla uspešno braniti. V prvem razdobju vojne so Italijani v Vzhodni Afriki uspešno prodrli na zapad, vzhod in jug. Zavzeli so

Francija zahteva, da se ji pojasnijo položaj

Petai naj pove, kaj misli — pravi »Matin« — Admiral Darlan na povratku v Vichy

Pariz, 20. febr. A.A. Francija zahteva, da se ji pojasni sedanjí položaj, piše »Matin«, ko podčrtava, da je nujno treba urediti vprašanje poti, po kateri naj Francija gre. Na čelu države je brez dvoma resnično poštena osebnost vendar pa preseneča dejstvo, da se vse, kar se ukrene izvaja tako počasi. Francija mora izvajati nacionalno politiko, ki bo usmerjena v novo Evropo. Samo tako bo rešena, kajti v nasprotnem primeru se bo Francija sama izključila.

Na tej podlagi pariški list zahteva, naj maršal Petai jasno razloži svoje nazore in naj pošteno pove državi, kam jo vodi. Potrebno je, da se ve, ali bodo sprejete prejšnje oblike, ali pa se bodo izvajala načela maršala Petaina, po katerih je vsak posameznik odgovoren pred zgodovino. Petai naj pove, kaj misli in kaj name-rava in Francija mu bo sledila. Ne sme se več izgubljati časa, pravi ob koncu »Matin«.

Posvetovanja v Parizu

NEW YORK, 20. febr. e. (CBC). Po vseh iz Pariza je admiral Darlan včeraj končal pogajanja z nemškim veleposlanikom Abetom. Darlan se danes vrne v Vichy, da poroča maršalu Petainu, Abet pa se bo podal v Berlin, da poroča svoji vladi. Laval je dal ameriškim novinarjem kratko izjavo, da pogajanja potekajo polno, ni pa hotel govoriti o svojem položaju in o svoji bodočnosti.

Podunavska konferenca

Dunaj, 20. febr. A.A. Začasni odbor za promet na Dunavu bo imel svojo prvo sejo, ki bo na Dunaju pod predsedstvom Nemčije. Na seji bodo zastopniki vlad Italije, Sovjetske zveze, Madžarske, Rumunije, Jugoslavije, Bolgarije in Slovaške.

Dunaj, 20. febr. e. (CBC). Sovjetski poslanik v Bukarešti Lavrentjev je prispeval z letalom iz Bukarešte na Dunaj, kjer bo prisostvoval sejam mednarodne komisije. Dejstvo, da se je ruski poslanik iz Bukarešte odpravil v Nemčijo prav v sedanjem položaju, v političnih krogih smatrajo kot nov dokaz za absolutno soglasje med Rusijo in Nemčijo v vseh vprašanjih glede Balkana.

Ameriški živeži

WASHINGTON, 20. febr. A.A. (Reuter). Francoski veleposlanik v Washingtonu Henry Haye je imel včeraj dolg razgovor s pomočnikom zunanjega ministra Sumnerjem Wellesom. Pogovarjala sta se o življenjskih potrebščinah, ki so namenjene za nezasedene dele Francije. Menijo, da želi francoski veleposlanik dobiti velike količine žita, koruze in ostalih potrebščin.

Japonska ponudba Angliji za mir z Nemčijo

Angleška vlada proučuje japonsko noto, na katero bo odgovorila po posvetovanju z ameriško vlado

London, 20. febr. s. (Columbia B. S.) V splošni zbirnici je včeraj sporočil podtajnik za zunanje zadeve Buttler, da je japonski zunanji minister Matsuoka poslal angleški vladi noto, v kateri ponuja Japonska Angliji svoje posredovanje za mir z Nemčijo. Buttler je pripomnil, da sedaj angleška vlada japonsko noto proučuje, nakar bo podala svoj odgovor.

Po informacijah iz odličnih angleških krogov ni niti najmanjšega dvoma, da bo angleški zunanji minister Eden odgovoril na japonsko ponudbo za mirno posredovanje z odločnim: Ne. Glede stiližacije angleškega odgovora pa je sedaj angleška vlada preko veleposlanika v Washingtonu lorda Halifaxa stopila v stike z ameriškim zunanjim ministrstvom ter bo odgovor sestavljen v sporazumu med angleško in ameriško vlado.

Prve izjave novega japonskega poslanika v Washingtonu

Washington, 20. febr. AA. (DNE). Novi japonski veleposlanik v Ameriki Nomura je izjavil na konferenci z novinarji, ki jo je včeraj prvič imel, odkar je prišel v Washington, da se mora na vsak način preprečiti vojna med Ameriko in Japonsko.

Nomura je podčrtal, da mora pobuda za to, da se prepreči vojna med tema dvema državama, priti iz Amerike. Ni nobenega vprašanja, ki bi sililo katero od dveh držav, da zgrabi to orozilo.

O japonski politiki je Nomura rekel, da skuša Japonska z gospodarskimi sredstvi uresničiti mirno razširjenje proti jugu in da stori vse, da bi se izločila uporaba sile. Toda ničesar ni rekel o tem, ali Japonska v okviru svojega načrta nikdar ne bo prisiljena uporabljati orozila. Ob koncu je poudaril, da Japonska stori vse, da bi se uporaba sile preprečila.

Nomura je nato govoril o trovezvi in je ob tej priložnosti povedal, da Japonska v prvi vrsti želi ohraniti mir v področju Tihinega oceana. To pa pomeni, da se tudi pri podpisu trovezve ni obravnavalo vnašanje vojne med Ameriko in Japonsko. Na japonskem verujejo, da Amerika ne bo odkrito napovedala vojne Nemčiji in tako tudi odredbe in obveze, ki izvirajo iz trovezve, ne bi stopile v veljavo.

Ameriška utrjevanja v Tihem morju

Washington, 20. febr. s. (Ass. Press) Reprezentativna zbornica je včeraj odobrila

kredite 242 milijonov dolarjev, od katerih bo 176 milijonov porabljenih za utrjevanje otočja Samoa in otoka Guam v Pacifiku, ostali znesek pa za izgradnjo oporišč v Karibijemskem morju. Ob otvoritvi debate za odobritev teh kreditov, je predčital predsednik mornariškega odbora pismo šefa mornariškega štaba Starka, ki pravi, da se morajo pri utrjevanju otoka Guam Zedinjene države ozirati izključno na svoje interese ter morajo odkloniti japonsko intervencijo, če bi bila podvzeta. Stark tudi pripominja, da je ameriška vojna mornarica pripravljena za vsak primer.

Predsednik mornariškega odbora je predčital tudi izjavo mornariškega ministra Knox, ki prav tako poudarja važnost utrjevanja Guama za ameriško obrambo. V debati je izjavil poslanec Charles Faddis, da morajo Zedinjene države v prime, ru, če bi Japonska napadla Singapur, svojo vojno mornarico prerezati japonske dovodne linije ter napasti in uničiti glavna japonska mesta.

Frontna linija za Avstralijo je Rokavski preliv

Sydney, 20. febr. s. (Reuter) Namestnik avstralskega ministrskega predsednika Padden je izjavil včeraj, da se položaj v Pacifiku zadnje dni ni niti pobiljšal niti poslabšal. Avstralija pa mora biti vedno pripravljena na največje preizkušnje. Ničesar naj ne misli, da Avstralija ni pripravljena na vojno.

Avstralska vlada je že podvzela vse potrebne varnostne ukrepe. Avstralski vojaki, ki so bili pravkar poslani v Singapur, si prav tako dobro, kakor oni Avstralski, ki so se tako uspešno borili v Libiji. Frontna linija za Avstralijo teče ob angleškem kanalu. Avstralija popolnoma zapu v angleško zmago v tej vojni.

Debatna v ameriškem senatu

Washington, 20. febr. s. (Ass. Press) V debati o zakonskem osnutku za posejanje vojne materiala Angliji je govoril včeraj med drugimi senator Bailey.

Izjavil je, da sprejete zakonskega osnutka morda pomeni intervencijo Zedinjenih držav v sedanjih vojni. Upam, je nadaljeval, da nam vendarle ne bo potrebno iti v vojno. Če pa bi bilo to vendarle potrebno, potem smo tudi na to pripravljeni z vsemi posledicami, ki bi jih vstop v vojno povzročil.

Senator Carey je izjavil, da predstavlja os Rim-Berlin-Tokio oboroženo grožnjo Zedinjenim državam in vsemu ostalemu svetu.

Zapadna fronta

Nemški bombniki so preteklo noč napadli neko mesto v južnem Walesu in obiskali tudi London

London, 20. febr. s. (Reuter). Letalsko in notranje ministrstvo javljata v svojem današnjem jutranjem komunikatu:

V zgodnjih večernih urah so sovražna letala sinoči napadla neko mesto v južnem Walesu. Eksplozivne bombe so povzročile v mestu znatno škodo na mnogih hišah in trgovskih zgradbah. Zazgane bombe pa se je posrečilo hitro obvladati ter ni bil nikjer povzročen požar resnejšega značaja. Vsi požari so bili takoj ali pa do zgodnjih jutranjih ur posamezni. Napad je povzročil v mestu nekaj človeških žrtv. Mnogo oseb je bilo tudi ubitih.

Sovražna letala so izvedla sinoči katek napad tudi na London. Napad je povzročil nekaj škode in manjše število človeških žrtv, med katerimi je zelo majhno število smrtnih.

Sovražna letala so ponoči bombardirala tudi več drugih točk v južni Angliji in neko točko v vzhodni Škotski. Ponekod je bilo povzročeno nekaj škode, celotno število človeških žrtv pa je majhno. V glavnem je napad zahteval žrtve samo na neki točki v okolici Londona. Vsi ti napadi so bili kmalu po polnoči končani.

London, 20. febr. s. (Reuter). Sinoči je bil kmalu po nastopu teme v Londonu dan letalski alarm. Sovražna letala, ki so preletela južnovzhodno obalo, so nato v predelih posamično napadala prestonico, vendar je bil napad že pred polnočjo končan. Letala so vržla mnogo bomb, ki so povzročile nekaj škode zlasti na trgovinah. Število človeških žrtv je majhno. Protiletalsko toplotstvo v Londonu je bilo ves čas v akciji in tudi mnoga lovka letala so nastopila proti sovražniku.

Drugi večji napad ponoči je bil izvršen na neko mesto ob obali južnega Walesa. Tam je bilo vrženih mnogo eksplozivnih in zažigalnih bomb, ki so povzročile sicer mnogo požarov, ki pa so bili vsi zelo kmalu pod kontrolo.

Letalske izgube

London, 20. febr. s. (Reuter). Po angleških uradnih podatkih je bilo v dosežanem poteku vojne nad Anglijo sestreljenih skupno 3101 nemških letal. Nemci so pri tem izgubili nad 7000 izveženih letalcev. Ti podatki ne upoštevajo nemških letal, ki so jih sestrelile ladje angleške vojne in trgovske mornarice. Anglije so v obrambi Anglije doslej izgubili skupno 851 letal, vendar je 427 pilotov rešenih.

V prvih sedmih tednih letalskega leta so imele sovražne letalske operacije nad Anglijo samo zelo omejen obseg. Vendar pa so Nemci pri tem izgubili 56 svojih letal. Angleške izgube znašajo samo štiri aparate.

London, 20. febr. s. (Ass. Press). Po angleških informacijah je v nemških napadih na Anglijo v januarju sodelovalo samo 1200 letal.

Angleške obrambne priprave

Manevri angleških padalcev in oklopne vojske — V Angliji pričakujejo nemški podmorniški napad

London, 20. febr. s. (Reuter). Informacijsko ministrstvo je sinoči sporočilo, da so bili nekje v južni Angliji nedavno večji manevri angleških padalcev, ki jim je prisostvoval tudi šef generalnega štaba angleške vojske sir John Dill.

Velika dvomotorna letala za prevoz padalcev so se pojavila nad določenim ozemljem, nakar so bili spuščeni padalci ter s posebnimi padali tudi vsa potrebna oprema zanje. Nato so padalci napadli neki pripravljeni objekt ter ga po določenem načrtu zavzeli.

London, 20. febr. s. (Reuter). Ministrski predsednik Churchill, general de Gaulle in poljski ministrski predsednik general Sikorski so nedavno prisostvovali manevrom angleške oklopne vojske v srednji Angliji. V vajah so poleg oklopnih vozil sodelovale tudi baterije protiletalskih in protitankovskih topov.

London, 20. febr. s. (Columbia B. S.) V nekaterih angleških vojaških krogih pričakujejo, da bodo Nemci pomladi pričeli z veliko podmorniško kampanjo proti angleškim ladjam.

Pravijo, da so Nemci v zadnjih mesecih v ladječinah v Nemčiji, Norveški, Danski in Nizozemski zgradili okoli 600 podmornic, ki bi spomlad vse istočasno sto-

pile v akcijo. Tak veliki podmorniški napad bi tvoril bodisi pripravo za vpad nemške vojske v Anglijo, ali pa bi bil samo nadomestilo za vpad, če bi se ta izkazal kot pretežak.

Nemci računajo, da bi veliki podmorniški napad onemogočil pošiljanje ameriškega vojnega materiala v Anglijo, obenem pa bi izpraznil angleško obrambo proti podmornicam, ki je v dosežanem poteku pretrpela znatne izgube.

Obiščite v soboto 22. t. m. tradicionalno maškarako SOKOLA ZG. SIEKA Sodeluje prvovrsten jazz.

Borzna poročila

Curli, 20. februarja. Beograd 10, Pariz 745, London 1637, New York 431, Bruselj 69, Milan 2170, Madrid 40, Amsterdam 229, Berlin 17250, Stockholm 10275, Oslo 9850. Kopenhagen 8350, Sofia 425, Lisabona 1726, Budimpešta 85, Atene 320, Carigrad 33750, Bukarešta 21250, Helsingfors 875, Buenos Aires 10150.

Zaposlitev delavstva v decembru

Ljubljana, 20. februarja Število članov OUZD-a je od decembra 1939 do decembra 1940 naraslo za 1448. V konjunkturnem pogledu so predvsem napredovale: gradnje železnice, cest in vodnih zgradb (javna dela) za 1470 zavarovancev, hišna služinčad za 843 oseb, gradnje nad zemljo (stavbstvo) za 786 članov itd. Največje konjunkturno nazadovanje opažamo pri tekstilni industriji, namreč za 1110, njej sledi gozdno-žagarska industrija z enoletnim padcem 650 delavcev itd.

Od novembra do decembra 1940 se je

število članov OUZD-a znižalo za 7853. Največji seziški padec imamo pri gradnjah nad zemljo (stavbstvu) in sicer 3534 delavcev. Skoraj enako velik seziški padec imamo pri gradnjah železnice, cest in vodnih zgradb (javnih delih) namreč 3407. Pomembnejša seziška napredovanja v tem času nismo imeli. Edino hišna služinčad je v zadnjem mesecu napredovala za 135.

Povprečno je bilo lani v decembru zavarovanih 100.525 delavcev in sicer v tekstilni industriji 15.743, hišne služinčadi je bilo 10.119, v kovinski industriji 8435, v gozdno žagarski industriji 7090, gradnja železnice, cest in vodnih naprav 6372, oblačilne industrije 5466, itd.

Zasedanje banskega sveta

Iz današnjega poročila načelnika tehničnega oddelka inž. Rueha

Ljubljana, 20. februarja. Današnje zasedanje banskega sveta se je pričelo s poročilom načelnika tehničnega oddelka inž. Rueha. Tehnični oddelki imajo izmed vseh največje proračunske postavke, in sicer 40.650.940 din.

Tehnični posli banske uprave so se v pretekli proračunski dobi razvijali v znamenju negotovih in nestalnih razmer. Pretežna večina razpisanih licitacij je bila brezuspešna. Narasčanje draginje in cen materialu je povzročilo obilo tehničnega in administrativnega dela, ne da bi bili vidni kakšni posebni uspehi. Mnogo je pripravljenih del, ki ostalo le v načrtu. Da bi gradbena delavnost popolnoma ne zastala, je prišla banovina nekatera dela, ki se praviloma oddajajo podjetnikom, izvrševati v svoji režiji. Mnoga dela so ostala nezaključena in nedovršena.

S 1. aprilom je država prevzela v svojo upravo 266.373 km banovinskih cest, tako da znaša dolžina državnih cest v dravski banovini 881.933 km, to je 8,8 % celotnega državnega cestnega omrežja. Modernizacijska dela cest niso napredovala v tempu prejšnjih let. V državno cestno upravo so prišle nadalje banovinske ceste v dolžini 246.000 km, občinske ceste v dolžini 2420 km, še nekatere gorizirane v dolžini 18.823 km in še neizgrajena cesta Ljubljana-Sušak v dolžini 48.000 km, skupaj 315.248 km. Med banovinske ceste ni bila uvrščena nobena cestna proga. V oskrbi samoupravnih oblasti je bilo 979.669 km banovinskih cest I. vrste, 2.888.380 km banovinskih cest II. vrste, 25.478 km dovoznih cest k železniškim prostorom, 637.091 km občin, subvencioniranih cest in 17.885.353 km občinskih cest I. in II. vrste, skupaj 22.515.917 km uvrščenih samoupravnih cest. Dosedanji stroški za kilometer ceste so se gibali med 4000 in 5000 din v bodoče pa ta vsota ne bo več zadostovala. Za daljšo dobo dosedanj način casne oskrbe ne bo ostal brez hudih posledic. Število stalnih cestarskih mest se je znižalo na 702, od katerih je pragmatično zasedeno 670 mest.

Največje dozorjeno delo je bil most čez Muro pri Petanjih, ki je stal 6.500.000 dinarjev.

Hidrotehnična dela je ovirala draginja, povišane meze in slabo vreme. Za regulacijska dela je bilo na razpolago 5.767.000 din, torej 5.373.000 din manj ko preteklo

leto. S temi sredstvi so bile dograjene nekatere regulacije na obmejni Muri, na notranji Muri, na Dravi, na Savinji pod Celjem, na Savi, na Ljubljani in na Kamniški Bistrici.

Za melioracijska dela je banovina razpolagala s 3.627.000 din, torej 1.899.000 din manj ko preteklo leto. Za vodno prekrbo je bilo na razpolago 3.394.000 din, torej 9.289.000 din manj ko preteklo leto. Banská uprava je imela na razpolago za hidrotehnična dela skupaj 16.561.000 din manj ko v prejšnjem proračunskem letu.

Poročilo naštevata nadalje zgradbe, ki so bile dograjene ali popravljene v pretekli poslovni dobi. To so banovinska poslopja ali poslopja, ki jih mora banovina vzdrževati. Poročilo naštevata tudi izgotovljene tehnične elaborate in elaborate, ki so v programu za leto 1941. Geodetski referat je zamejil in posnel cest in vodnih regulacij v dolžini 134.7 km. Odkupnina javnih uslužbenecv za kuluk znaša 2.250.000 din.

Elektrifikacija Slovenije je napredovala. Banovina je prispevala 1.000.000 din. Cene elektrifikacijskih potrebščin so občutno zrasle. V banovini je 850 električnih central, od teh proizvajajo 754 central tok samo za lastno porabo. Število vodnih central narasča. Vse centrale so v letu 1939, proizvedle 352.701.968 kWh. Iz Nemčije je bilo dobavljenih 339.302 kWh. Iz Hrvaške pa 469.333 kWh. Vsa poraba toka znaša 283.949.306 kWh. Največ kilovatnih ur se je porabilo za pogon, in sicer 146.407.210. Pri Kranjskih deželnih elektrarnah je poraba toka zopet narasla, in to za 8.536.513 kWh. Poraba je v preteklem letu KDE znesla 31.108.419 kWh.

V letu leta 1940 je bilo na novo elektrificiranih 146 krajev z 22.000 prebivalci, tako da zdaj posredno ali neposredno dobiva elektriko tok od Kranjskih deželnih elektrarn 884 krajev v 140 občinah s približno 320.000 prebivalci.

Račun izgube in dobička Kranjskih deželnih elektrarn kaže 24.259.992 din izgube in prav toliko dobička. Njih imetje znaša 89.255.965 din in prav toliko znašajo dolgotrajni. Letni računski zaključek KDE izkazuje prebitke v znesku 142.597 din.

Ob 10. se je končalo čitanje poročil tehničnega oddelka, nakar se je prijavilo k razpravi toliko članov banskega sveta, da bo debata k proračunu tehničnega oddelka trajala dopoldne in vse popoldne.

SPORT

Že od torka dalje — Planica!

Letos je prišel pričetek velikih prireditelj v Planici kar nepričakovano hitro. Zaradi zmanjšanih dogodkov je bilo treba sprejeti čas od 25. februarja do 2. marca, ali pa z zunanji tekmovalci ne bi mogli računati. Ker je Udruženje smučarjev Planica svojo veliko skakalnico že pravčasno pripravljalo, bo prireditelj tudi v tem času mogla. V Planici nastopijo letos tudi nemški tekmovalci, deloma že naši stari znanci, deloma novi: Franz Mair, ki je lani dosegel 100 m; Gregor Höll, ki se je povzpela na 96 m in ni manjkal še na nobeni prireditvi v Planici; Heinrich Palme, ki je dosegel 95 m; Herbert Friedel, ki je prišel na 94 m, in Paul Schneidenbach, ki je leta 1938 postavil v Planici znamenito 96 m. Od novih je večkratni nemški prvak Paul Kraus, dalje odlični skakači Heinrich Klopfer, ki je dosegel v Ga-Pa med Nemci tretje mesto, svoječasn sudetski prvak Hans Lehr, dalje Kritz Hähnel in Rudi Köhler. Naši še niso prijavljeni, verjetno pa bodo nastopili Albin Novšak, naš državni prvak in nosilec jugoslovanskega rekorda z 89½ m; Karel Klančnik, ki je v Ga-Pa pokazal odlično formo; Franc Pribošek, ki se je povzpela lani na 82 m, in Rudi Finžgar, ki je dosegel lani med našimi najdaljši polet 87 m.

Prireditelj bo gotovo tudi letos izpolnila pričakovanja, zlasti če bo vreme ugodno, ker je taka prireditelj od vremena zelo odvisna. Odlična skupina skakačev bo napravila svoje in pripomogla, da se bo tudi letošnja prireditelj uvrstila med tiste, ki so ponesle glas Planice po svetu. Glavni dan bo nedelja 2. marca, kolikor pa bo vreme ugodno, bodo že od torka dalje izkoristili vsak dan in trenirali za čim boljši rezultat.

Iz Celja

— Ob obletnici smrti vladnega svetnika Emilijana Lileka, odličnega znanstvenika, publicista in nacionalnega delavca ter velikega dobrotnika Društva sv. Cirila in Metoda, sta se v sredo poklonila njegovemu spominu odbora ženske in moške družnice CMD v Celju in položila lep šopek na njegov grob na okoliškem pokopališču v Celju. Poklonitve sta se udeležila tudi dva odbornika glavnega vodstva CMD.

— Baletni večer Erne Mohrjeve in Borisa Pilata, prvih peslcev ljubljanskega opernega baleta, se prične drevi ob 20. v celjskem gledališču. Sodeloval bo pianist prof. dr. Danilo Švara, dirigent ljubljanske opere. Obeta se velik umetniški užitek.

lanje jadralskih letalcev in dokončno urediti vprašanje aerodroma. Izvoljen je bil ves dosedanj odbor s predsednikom g. polkovnikom Ivom Tomaševićem, poveljnikom mesta in 39. pp. na čelu.

— Napad in dve nečreči. Ko se je 20. letni posestnikov sin Franc Arzenšek iz Zaloke pri Dramlji vračal v nedeljo od maše, ga je napadel neki možki in ga vrzel na tla. Arzenšek si je pri padcu zlomil levo nogo v gležnju. V ponedeljek si je 11letni rudarjev sinček Franc Salomon iz Trnovca pri št. Juriju ob juž. železnici zlomil desno roko. V torek si je 21letni dijak Franc Horjak iz Laškega pri padcu na tratični zlozil levo roko v podlaktu. Poškodovanci se zdravijo v celjski bolnici.

— Bračuvška skladnica v Celju edina izdaja dodatne nakaznice za kruh in moko za delavce, ki so zaposleni pri težkih delih. Te nakaznice pa dobijo samo delavci, ki so prijavljeni pri bratovski skladnici.

Iz škofje Loke

— Predpust gre h kraju, da skoro nismo vedeli zanj. Običajne vsakoletne predpustne zabave so izostale, ako iz vzamemo družabna večera castnikov in podčastnikov. Da pa se vendar malo poveseimo, je Sokol sklenil prirediti v nedeljo maskaradni ples, ki bo v vseh prostorih Sokolskega doma.

— Imenična knetska ohcet se je pomikala v ponedeljek dopoldne iz Stare Loke pri Virmasem, na nevestin dom. Poročila sta se posestnikova hči Ivana Trillerjeva in posestnik Jozef Prestor iz Brnkov pri Kranju. Potem, ko je poročno obred opravil starošolski kaplan g. Karel Babnik, so sedli svahte lepo okrašen na sedem voz. Na prvem sta poleg mladega para sedela godca — harmonikar in klarinetist, ki sta vso pot igrala.

— Našim planincem! Škofjelokaška podružnica SPD pobira članarino za leto 1941, ki znaša, vstevši reševalni prispevek in prispevek za glavni odbor 35 din. Kdor želi imeti polovično vozino na vseh progah državnih železnice, naj izroči članško legitimacijo inkasantu v svrhu vidiranja pri železniški direkciji. Vidiranje je brezplačno, polovična vozina pa velja v skupini štirih oseb. Če je bila članska izkaznica že trikrat vidirana, je potrebna nova (5 din), dočim je treba staro izkaznico izročiti. Čas vidiranja je do 1. marca, poznejši postopek je zvezan s stroški in se bo vsak posamezni primer računal s prispevkom 4 din. Planincem se ob vstopu v novo upravno leto toplo priporoča planinsko glasilo »Planinski vestnik«, ki stane 50 din letno. Naročila prejema tajnik g. Martin Savnik.

— Življenjski jubilej vrliga Sokola. Dalet preko meja Poljanske doline je znano ime gostilničarja in posestnika, narodnjaka in sokolskega brata g. Ivana Sorlija, ki se je nedavno zdrav in krepak srečal z Abrahamom. Mladost je preživel v domaćih krajih, potem pa, ko je prepotoval dokaj sveta, med drugim tudi Švico in Francijo, se je vrnil v domovino in odprl v Gorenji vasi pekarno, ki ji je pozneje še priključil obče znano gostilno »Pod klanc-

kom.». Trde preizkušnje br. Sorlija niso zlomile. Neuklonljiv je gledal možko vsemu nasproti in zmagal je! Kot značajan narodnjak se je uvrstil med vodilne borce za sokolstvo. Dolgo vrsto let je bil Sokolu starosta, uspehi njegovega dela pa se kažejo tudi v Tujskoprometnem društvu in med obrtništvom, katerega zastopnik je v skupnem združenju obrtnikov kot predsednik. Ime br. Sorlija je združeno z napredkom v Poljanski dolini, ki postaja vse bolj uvaževana tujsko prometna postojanka. Hicrati z življenjskim jubilejem je praznoval br. Sorli tudi 25letnico samostojnega obrtniškega dela. Z željo, da nam ostane neupogljiva značaja, k jubileju najiskrejeje čestitamo!

Releznica

KOLE DAR

Danes: Četrtek, 20. februarja: Aleksander, Eleverter

DANASNJE PRIREDITVE

Občni zbor Aerokluba, krajevni odbor ob 17.30, oblatni odbor ob 18. v prostorih Avtokluba, Kongresni trg 1. Sokolsko društvo Ljubljana-Moste: vprizoritev Molierove komedije v treh dejanjih »Scapinove zvijačice ob 20.

Sentjakobsko gledališče »Visoka pesem« ob 20.15. Dobrodelna predstava v korist zimske pomoči

Razstava karikaturlista Kondorja v palači Bač

Razstava akad. slikarja Frana Klemenčiča v Jakopičevem paviljonu odprta od 9. do 17.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hovčvar, Celovška cesta 62, Gartner, Moste — Zaloška cesta 47.

Ozpod sira

Novinarji po pretežni večini ne rabimo nobene masaže, nobenih umetnih pripomočkov, da bi se branili maščobe. S prav rednimi izjemami smo suhi, koščeni, zato tudi odporni. Ko govorimo o tem zunanem znaku novinarskega stanu, ne mislimo toliko na petelina, kolikor na volila ali kljuse. Se noben vol in noben konj se ni zredil, če je moral dan za dnem vleči plug. Izjeme — ne mislimo tu na vole in konje — so seveda povsod že zato, ker bi brez njih ne bilo pravila. Tako imamo tudi novinarji izjeme, da nismo prav vsi suhi in da so nekateri med nami tako zelo suhi, da se morajo poleti v hudi vročini držati sence, ker bi se utegnili na soncu vneti.

In takega suha v novinarskem stanu si je izbral čudno naključje kot nalašč na debeli četrtek za promocijo. Danes opoldne je bil promoviran na naši univerzi najbolj suhi med boljšimi novinarji. In da bo naključje še bolj čudno, si ni izbral stroke ali poklica, v katerem bi imel kaj prida izgledov, da se bo sčasoma zredil. Ne, tudi suho stroko si je izbral, kajti promoviran je bil za doktorja čiste filozofije. Pa še eno naključje. Naša kurziva se je morala na debeli četrtek zrediti, ker se je nam pokvaril stroj. Upajmo, da so vsa ta naključja dobra znamenja. Torej: na debeli četrtek opoldne promovira najbolj suhega novinarja za doktorja čiste filozofije brez kurzive. Čestitamo našemu dragemu Milanu, ki ga je čudno naključje tako čudno počastilo!

Podražitev živine

Ljubljana, 20. februarja. Naši živinski sejni nudijo zdaj precej drugačno sliko kakor pred sedanjim vojni. Prejšnje čase je bil pogosto slab dogon živine, ker so jo kmetje s težavo prodali in so tvegali stroške za obisk sejmov. Cene živine so bile navadno nizke in kupčija je bila slaba. Zdaj pa je malo živine na prodaj in kmetom je ni treba poudarjati po sejnih, saj kupci prihajajo na dom.

Prejšnje čase se je živina pred pomladjo začela pocenjevati, ko so jo mnogi kmetje morali prodajati zaradi pomanjkanja krme. Zdaj se pa živina na naših sejnih še podražuje. Goveja živina je bila na ljubljanskem sejmju včeraj sejem dražja kakor pred 14 dnevi, na prvem sejmju v mesecu.

Dogon goveje živine je bil slab. Na sejem so prignali samo 64 volov. Težjih volov je vedno zelo malo na prodaj. Pitane živine, ki bi bila primerna za zakol, je zelo malo, vprežne živine pa ljudje tudi ne kupujejo mnogo, zato niso bili prodani vsi voli, temveč samo 45. Krav je bilo prignanih na sejem samo 15, prodanih pa jih je bilo 5. Telet so pripeljali 6, prodana so bila 4. Ni se še začela sezona za nakup prašičev za rejo. Včeraj je bilo pripeljenih samo 21 prašičev, prodanih pa 11. Največje je bilo na sejmju konj, in sicer 156. Toda kupčija je bila zelo slaba, saj je bilo prodanih le 8 konj. Kmetje zdaj še ne kupujejo mnogo vzrežne živine, ker se delo na polju še ni začelo. Vprašanje pa je, zakaj je tako velika ponudba.

Voli so bili včeraj približno za dinar pri kilogramu dražji kakor na prvem sejmju v tem mesecu. Prodajali so jih po 9.50 do 11 din kg. Krave za zakol, tako imenovane klobasarije, so bile po 5 do 6.50 din kg, nekoliko boljše pa po 8.50 din. Tudi teleta so zelo draga, včeraj so jih prodajali po 13 do 14 din kg žive teže. Razumljivo je, da mesarji niso mogli mnogo kupovati sprito tako visokih cen, ker

Danes 20. februarja 1941

NATAKARSKI PLES

KAZINA Ob 20. uri

Broadway-Adamič. Plesno vodstvo Jenko.

DNEVNE VESTI

— Kralj bo ter 12 otroku. V nedeljo bo v katedrali v Novem Sadu svečano krščen sin Madžara Moguš, ki mu bo za botra kralj Peter II. Lajošu Mogušu je rodila žena 12 otroka odnose 9 sina in oče se je obrnil na kralja, da bi bil otroku boter. Kralj je njegovo prošnjo uslišal, in pri krstu ga bo zastopal polkovnik Josp Kapitel.

— Načrt prekopa Donava — Sava — Jadransko morje. Ing. C. Markovič je izdelal načrt prekopa med Dunavom in Jadranskim morjem. Delo bi naj bilo razdeljeno v tri etape. V prvi etapi bi naredili prekop med Vukovarjem in Samcem, v drugi bi regulirali Savo in Kolpo, da bi postal plovid, v tretji etapi bi pa kopali prekop od Kolpe do Jadranskega morja. Približno 70% prevoza v naši državi je usmerjenega na vodne poti, zato bi bil prekop velikega pomena, zlasti se, ker bi bila pot od Vukovarja do Jadranskega morja 1080 km krajša kakor sedanja preko Braje na Črnom morju. Stroški za prvo etapo del bi znašali 300 milijonov din, skupni stroški pa 2,5 milijardi din.

— Ruski bombaž na poti. Te dni so pripele v naše tekstilne tvornice prve pošiljke našega turškega bombaža. Na poti je pa tudi že prva pošiljka ruskega bombaža, ki so ga poslali iz Rige po morju v Gdansk, odkoder bo prepeljan v Jugoslavijo po železnici.

— Vedno večji pridelek konoplje. Na konferenci pridelovalcev in izvoznikov konoplje so razpravljali o povečanju zasejane površine s konopljo. Ob tej priliki je bilo ugotovljeno, da je pridelek konoplje od leta do leta večji. L. 1938 je bilo zasejane 57.835 ha površine, lani pa že nad 70.000 hektarjev. Potrebno je uvoziti okrog 30 vagonov semena konoplje za obdelavo večjih površin.

— Nemška radijska poročila v slovenskem jeziku. Nemška radijska postaja »Alpen« (nova oddaja postaja v Gradcu) oddaja vsak dan na valu 338,6 (866 khz) in sicer v času od 6.30 do 6.45, 18.15 do 18.30 in 20.15 do 20.30 nemška poročila v slovenskem jeziku.

VELIKA MAŠKARADA Sokola I

v vseh prostorih Sokolskega doma na Taboru

Pustna sobota 22. februarja ob 20. uri

— Opozorilo našim izseljencem. Narodni izseljenski odbor v Ljubljani opozarja naše delavce, ki iščejo zaposlitve v inozemstvu, da naj se pred odhodom brezopojno oskrbe z vsemi potrebnimi listinami, da ne bodo izpostavljeni raznim neprijetnostim, ki so jim nezgledne, še nimajo s seboj potrebnih dokumentov. Vsi, ki odhajajo na delo v inozemstvo, morajo imeti v redu potni list, družinski izkaz, spričevala o strokovni usposobljenosti in potrdila o dosežanih zaposlitvah. S seboj naj vzamejo dovolj obleke in obutve ter druge najpotrebnejše reči, da bodo vsaj za prvo silo preskrbljeni. V tujini naj se po možnosti vsi takoj vključijo v strokovne organizacije naših izseljencev, ki jim bodo nudile vso podporo in zaščito. — Narodni izseljenski odbor v Ljubljani.

— Prireditve za »zimske pomoč« pri Sv. Marjeti ob Pesnici pripravila agila marješka sokolska četa, in sicer to nedeljo 23. t. m. ob pol 15. v šoli z govorom, deklaracijami, pevsko-rajnim nastopom »Natakarček« in z veselje igrano »Ženska volilna pravica«, ki bo izvajala salve smeha. Nato bo v gostilniških prostorih hr. Krambergerja pustna zabava z godbo, petjem in plesom. Čisti dobitek je namenjen za zimske pomoč našim revnim ob meji. Dolžnost vseh zavednih rodoljubov iz domačega kraja, iz Maribora in okolice je, da z množičnim obiskom podprejo to plemenito in človekoljubno akcijo naše območne sokolske čete. Avtobus odpelje iz Maribora glavni kolodvor ob pol 14. vrača pa se ob 20.

— Spremembe v nadzorstvu nad cenami. Nadzorstvo nad cenami življenjskih potrebščin je bilo doslej neopolno in v veliki meri prav zaradi tega ni doseglo svojega namena. Pod nadzorstvo nad cenami spadajo tudi nekatere vrste blaga, ki niso izrazite življenjske potrebščine, znano pa je, da ni nobenega nadzorstva nad mnogimi kmetijskimi blagom. Nekoliko se bo nadzorstvo nad cenami spremenilo zdaj, ko je minister za prehrano izdal nov seznam kontroliranega blaga. Z izdajo tega seznama bodo razveljavljene vse dosedanje določbe o nadzorstvu nad cenami. Seznam je precej razširjen. Omeniti je treba, da spadajo po njem med kontrolirano blago tudi mesni izdelki, suho meso in nekatere klobase, ki doslej še niso. Doslej tudi ni bil med kontroliranim blagom čaj, ki se je posebno podražil zadnje čase. Med moko spada pod nadzorstvo nad cenami razen pšenične še koruzna, koruzni zdrob, ržena moka, koruzni in pšenični otrobi. Posebno obširen je seznam tkanin in tekstilne sirovine. Pod nadzorstvo nad cenami spada tudi električna energija. Med kontrolirano blago spada tudi poslednje stavbo gradivo. Zanimivo je da spada med nadzorstvo nad cenami tudi papir in izdelki iz papirja, tudi zavojni papir in celo vrečke iz papirja.

— Ponovno zvišanje bencinske mešanice. Odbor za nadzorstvo in urejevanje prodajnih cen bencinske mešanice je sklenil ponovno določiti višje cene za mešanico, in sicer za 90 par pri litru.

— Pogajanja o nakupu 100 vagonov pšenične moke v Bolgariji. Naše pristojne ustanove se pozajajo z bolgarskimi o nakupu 100 vagonov pšenične moke, ki bi jo naj nam Bolgari dobavili v zameno za drugo blago. Pogajanja se uspešno razvijajo in je treba računati, da bodo prihodnje dni že sklenjena.

— Zahteve slovenskih izvoznikov sadja. Izvozniki sadja iz naše banovine se živo zanimajo za novo uredbo o organizaciji izvoznih združenj (zajednic). Organizira-

na bo najbrž tudi združba izvoznikov sadja. Naši izvozniki sadja zahtevajo, sklicujoč se, da izvoz sadja iz Slovenije znaša dve tretjini vsega izvoza iz države, ustanovitev posebne sekcije za Slovenijo.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno s padavinami in zmerno hladno vreme. Včeraj je deževalo v Sarajevu in Kumboru. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 15, v Splitu, Kumboru in Dubrovniku 14, v Zagrebu 13, na Rabu 11, v Sarajevu 10, na Visu 9, v Ljubljani 8,8, v Mariboru 6,2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 752,1, temperatura je znašala 0,6, v Mariboru —3,0, v Zagrebu 1,0, v Beogradu 6, v Sarajevu 0,6, na Visu 5, v Splitu in Rabu 7, v Kumboru in Dubrovniku 11.

— Nereče. Zletna hčerka pečarskega mojstra Ivanka Hauptman z Zaloške ceste je doma padla s stola in si zlomila levo ključnico. — Delavčeva žena Ivana Ponikvar iz Perovega pri Kamniku je doma cepila drva in se hudo vsekala v levo roko. Presekala si je tudi kite in in so jo morali prepeljati v bolnico. Tja so včeraj prepeljali tudi 15letnega učiteljskega Matveža Bezljaja, stanujočega v D. M. v Polju, ki je v šolski telovadnici padel s krogov in se hudo poškodoval na hrbtu. V bolnici so ugotovili, da si je najbrž nalomil hrbtenico.

— Lizol je pil. V obupu je izpil večjo količino lizola 42letni laborant France K. iz Ribnice. Obupanca so našli nezvestnega in so ga po zdravniškem pregledu prepeljali z avtom v ljubljansko bolnico. V bolnici so mu izprali želodec in je že izven nevarnosti. Kaj ga je pognalo v obup, noče povedati.

— 300.000 din vreden nakit pozabila v hotelu. V zagrebškem hotelu »Esplanad« je pozabila neka bogata Zagrebčanka v baru zvečer 300.000 din vreden nakit, potem je pa prijavila policiji, da ji je bil ukraden. Nakit je pozabila na stranišču. Usluženka, ki ga je našla in izročila upravi, je pa dobila samo 300 din nagrade.

— Velike poplave Dunava. Iz Novega Sada poročajo, da je jel Dunav naglo naraščati in da je dosegel že 396 cm nad normalo. Dunav narašča zato, ker so ga na nekaterih krajih zajezile velike ledene plošče. V Vojvodini in Sremu je pod vodo že 70.000 oralov zemlje.

Iz Ljubljane

— Zaradi streljanja in pobiranja ptic pevk mora mestno poštavarstvo opozoriti vse prebivalstvo na godni zakon, predvsem pa na pogoje o zaščiti ptic pevk in o varstvu vseh za kmetijsko in gozdno gospodarstvo koristnih ptic. Skoda, ki jo morda napravijo ptice, med njimi tudi kosi, po vrhovih zlasti na zrelih češnjah in grozdju, ni v nikakem razmerju z veliko koristjo, ki nam jo ptice pevke napravijo s pobiranjem raznih vrtnih in sadnih škodljivcev. Policija in mestni uslužbenci bodo z največjo pazljivostjo zasledovali vsakogar, ki bi koristne ptice, tudi kose, streljal in pobiral, jim razdiral gnezda ali kakorkoli uničeval in mučil. Kadar ptice obirajo jagode, češnje ali grozdje, jih lahko oplašimo in bi bilo smotno za vse mesto, če bi te najuspešnejše pomočnice vrtnarjev in sadjarjev pobijali. Kakorkoli bodo sosede prijavili ali bi ga zalotili stražniki in čuvaji, bo za svoje sramotno dejanje brez kakršnihkoli ozirov kaznovan.

— Na pustno soboto in nedeljo 22 in 23. t. m. se boste najbolje zabavali pri Sentjakobčanah, ki bodo uprizorili obklat ob 20.15 duhovito Nušičevo veselico »Gospa ministrice«. Zdrav humor, zabavne situacije in vedra vsebina nudijo gledalcem mnogo veselega užitka. Skrbno pripravljen igra je imela tak uspeh, da so bile vse dosedanje predstave popolnoma razprodane. Pri sobotni predstavi bo proslavil svoj stoti nastop G. Lombar Marjan, eden najmarljivejših mlajših članov odra. To sta poslednji uprizoritvi te izvrstne veselice. V nedeljo popoldne ob 15.15 po bo prva popoldanska predstava Ilke Vaštetove »Visoke pesmi«, 8 slik iz Prešernovega življenja, ki je imela tak uspeh, da so bile vse dosedanje predstave odigrane pred polno hišo. Predstava je namenjena predvsem dijakom in okoliškemu občinstvu, ki rezervira lahko vstopnice tudi pismeno. Kupite vstopnice že v naprej od danes dalje.

— Danes in jutri polenovka in razne morske ribe gostilna Lovšin. 138-n.

— Velike maskarade Sokola I na Taboru na pustno soboto ne sme izpustiti iz svojega programa. Ples v vseh prostorih — godba v vseh prostorih — konkurenca mask. 137-n.

— Večje uradne prostore potrebuje nek tukajšnji urad. Ponudbe z navedbo števila sob in najemnine na oglasni oddelek pod »Uradni prostori«.

— Planistki Marta Osterc-Valjalo in Silva Hraševac sta pripravili koncert na dveh klavirjih. Ta koncert bosta izvajali jutri v petek, dne 21. t. m. ob 20- uri v mali Filharmonični dvorani. Na sporedu so zastopani skladatelji: Mozart, Brahms, Chopin in Rahmaninov. Vstopnice v knjižarni Glasbene Matice. 140-n.

— Naročnike »Ljubljanskega Zvonca« prosi uprava revije, da ji oprostijo zakasnitev, ker so pri tisku nastale tehnične ovire, ki bodo skoraj odstranjene.

— Predavanje Pedagoškega društva. V ponedeljek, dne 24. t. m. priredi Pedagoško društvo aktualno predavanje g. dr. Vinka Brumna o temi »Pedagoški pomen tujih kultur«. Predavanje se bo vršilo ob 18. uri v predavalnici Mineraloškega inštituta na univerzi. Vsi, ki se zanimajo za sodobno pedagogiko vabljeno. Vstopnine ni.

— Sokolsko društvo Ljubljana-Moste uprizori danes točno ob 20. Mollerevo komedijo v treh dejanjih »Scapinove zvijače«. Preskrbite si pravčasno vstopnice pri br. Ravbarju na Zaloški cesti št. 41.

— Kakor v Indiji Koromandiji, kjer dobite vse, kar si vam poželi srce, prav tako bo vsega v izobilju na tradicionalni maskaradi Sokola Ljubljana-Vič, ki bo na pustno soboto, 22. t. m. ob 20. u. okrašen in bajno razsvetljen sokolski dvorani. Neprisiljena zabava, bogato zalo-

ženi bufet, dancing in bar bodo nudili vse, kar si bo poželelo srce po najnižjih ljudskih cenah. Za ples bo skrbel odlični Niky Jazz. Kraljica Smaragdne noči pa bo preljuba krasna darilo. Kdor se hoče veselo in brezskrbno poveseliti nekaj uric, naj pohiti v soboto v sokolski dom na Vič. Tram vajske zveze zelo ugodne. 139-n.

— Vzgoja sadnega drevja po švicarskem načinu je naslov predavanja, ki ga bo imel drevi ob 19.30 v ljudski šoli g. tajnik Skulj. Svicarji imajo za sadje manj ugodno lego kot je pri nas, a vseeno pridelajo več lepšega sadja kot mi. Vzrok temu je samo intenzivno in vztrajno obdelavanje in vzgoja. Na razpolago bodo tudi slike.

— Občni zbor »Kraljevskega aeroklub« Naša kila« oblastni odbor v Ljubljani bo drevi ob 18. v prostorih Slovenskega avtomobilskega kluba, nakar posebej opozarjamo članstvo.

SOKOL VIČ SMARAGDNA NOČ

Pustna sobota ob 20. uri

Vstopnina din 10.—

—lj Mir na policiji. Včeraj so aretirali Josipa Marica, bivšega natakarja, ki je skušal odnesti iz blagajne kina »Sloga« kaseto z denarjem, sicer pa je policija zaprla samo še nekaj postopatev in znanih delomrznežev, ki se klatijo po mestu. Po lokalih so policijski organi polovili tudi precej lahkoživih, ki jih je v Ljubljani čedalje več. Dalje je bilo aretiranih nekaj beravcev, ki prihajajo v mesto od vseh vetrov in nadlegujejo stranke po stanovanjih, po poslovnih lokalih, pa tudi po ulicah.

—lj NA VSAKO MIZO LAŠKO PIVO!

Snežne razmere

Poročilo Tujakoprometnih zvez v Ljubljani in Mariboru ter SPD

20. II. 1941

Rateče-Planica 870 m: —2, sneži, 60 cm snega, skakalnice uporabne, Planica-Slatina 950 m: —2, sneži, 80 cm snega, vzpenjača obratuje, Podkoren 800 m: +1, sneži, 70 cm snega, Erjavčeva koca na Vršču 1515 m: —3, oblačno, 125 cm snega, pršič, Radovljica 470 m: 0, sneži, 20 cm snega, Pokljuka 1300 m: —6, sneži, 10 cm pršiča na 170 podlage, Bohinj-Sv. Janež 530 m: +1, sneži, 40 cm snega, Bohinj-Rudnica 800 m: 0, sneži, 40 cm snega, Dom na Komni 1520 m: —2, sneži, 275 cm snega, Dom na Voglu 1540 m: —3, sneži, 260 cm snega, Koca na Veliki planini 1558 m: —1, oblačno, 140 cm snega, srenec, Dom na Kravcu 1700 m: —2, oblačno, 155 cm snega, srenec, Bohinj-Zlatorog 530 m: 0, sneži, 50 cm snega, Škofja Loka 350 m: +1, oblačno, 15 cm snega, osoljen srenec, Koca pod Kopo 1377 m: —7, oblačno, 65 cm snega, pršič, Rimski vrelci 530 m: —4, oblačno, 38 cm snega, sren, Peca 1654 m: 0, oblačno, 75 cm snega, sren,

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjave beseda din 1.— davek posebej. Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za naše oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

50 PAR ENTLANE izuriranje, vezanje zaves, perila, monogramov, gumbic. — Velika zaloga perja po 7.— din. Jujanaa, Gospodstva c. 12 in Franciskanska ul. 3. 3. T.

OGLAŠUJ

»Slov. Narodu«

FOHISTVO

Vsakovrstne stole politiram oprave pletem stole vsa popravila najcenejše. Zorman, Breg 14. 442

KLIŠEJE

ENO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

SLUŽBE

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

GOSPODICNA

Z malo maturo in trgovsko šolo, zmorna stenografije in strojepljaja ter vseh pisarniških del, išče službo v pisarni ali blagajni. Nastopi lahko takoj. Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Delavnica«. 491

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda« Ljubljana, Knaflijeva ulica štev. 5

Sobota 22. t. m.

Trgovski dom

II. ELITNI PLES ABITURIJENTOV

Trst — Adamič Broadway — Bar — Buffet — Začetek ob 20. uri

Senjorjev dom 1522 m: —4, oblačno, 95 cm snega, pršič, Kranjska gora 810 m: —2, sneži, 50 cm snega, sren.

Iz Kamnika

— Odlikovanje. Na občnem zboru sreškega odbora Rdečega križa, ki je bil v nedeljo, je bil s srebrno svetinjo Rdečega križa odlikovan g. Polde Lampič. Odlikovan je bil, ker že ves čas, odkar obstoji v Kamniku kino, ki nosi naslov Rdečega križa, vestno in popolnoma brezplačno vrši posle kino-blaganika, ker ni majhno delo. G. Lampič je to odlikovanje v polni meri zaslužil in mu tudi mi iskreno čestitamo. — Odlikovanje mu je izročil predsednik sreškega odbora, vladni svetnik v pokouju g. dr. Fran Vidic, ki je vodil občni zbor in bil na čelu stare uprave ponovno zopet izvoljen za predsednika.

— Od Kamnika se poslavlja kaplan Ivan Caserman. V Kamniku je bil šest let, sedaj pa odhaja na novo službeno mesto. Želimo mu srečno pot!

— Krasno sklopično predavanje bomo imeli drevi v dvorani kina. Podružnica SPD v Kamniku je naprosila g. dr. inž. Franceta Avčina iz Ljubljane, da nam pokaže okrog 200 krasnih diapozitivov v barvah iz našega gorskega sveta, pa tudi

z morske obale. To predavanje bo za Kamnik gotovo nekaj posebnega in so ljubitelji krasnih slik ter naših planin in morja iskreno vabljeno. Naslov predavanja je »Pestri svet v barvah«, začetek je ob 20. vstopnina pa tudi tako nizka, da ne more biti nikomur ovira.

Naše gledališče

D R A M A

Začetek ob 20. uri

Četrtek, 20.: Cigani. Red A.

Petek, 21.: zaprt. (Zaprta vrata: Gostovanje v Celju).

Sobota, 22.: Šesto nadstropje. Izven.

Nedelja, 23.: ob 15. uri Sneguljica. Mladinska predstava. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. — Ob 20. uri Cigani. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.

O P E R A

Začetek ob 20. uri

Četrtek, 20.: Sabška kraljica. Red Četrtek. Gostovanje Josipa Gostiča, tenorista zagrebške Opere.

Petek, 21.: zaprt. (Generalka)

Sobota, 22.: Tri stare škatle. Opereta. Premiera. Izven.

Nedelja, 23.: ob 15. uri Pri belem konjčku. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol. Ob 20. uri Tri stare škatle. Izven. S

Barje zopet pod vodo

Poplavljen je tudi cesta med Notranjimi goricami in Podpečju

Ljubljana, 20. februarja. Tudi barjanske vasi na levem bregu Ljubljanice so že od nekdaj trpele zaradi hudih povodnj. V zadnjih letih pa so poplavam še bolj izpostavljene, kajti medtem so Ljubljano na desnem bregu vsaj za silo regulirali in posledica tega je, da voda iz Ljubljane tam ne uhaja več tako daleč na polje in senočeti. Zaradi poplav so navadno najbolj prizadete vasi Blatna Brezovica, Bevke, polje in travniki pod Notranjimi goricami in še druga manjša naselja ob bregu Ljubljanice.

Tudi zadnje dni, ko je spet močno deževalo, obenem pa je pihal jug in je sneg hitro kopnel, se je razlila voda na široko čez travnike pod Bevkami, zlasti pa pod Blatno Brezovico, pa tudi pod Notranjimi goricami tja proti Podpečju. Letošnje zimo je pokril vse barjanski polje in travnike debel sneg, ko pa je pred dnevi pričelo deževati, je začel sneg kar vidno kopneti. Obenem je sprotili naraščala tudi Ljubljana, ki je že pred tremi dnevi udarila čez polje, jug pa je povzročil, da je hitro skopnel tudi sneg in so naenkrat nastala čez širo ravan pod označenimi vasmi ogromna jezera. Voda pa seveda ni ostala samo na travnikih in polju, marveč je zalila tudi vsa pota in vznožje ceste, tako da je promet skoro onemogočen. Pod vodo je tudi izredno prometna cesta med

Notranjimi goricami in Podpečju, ki so jo sicer že večkrat dvigali in nasipali, a premalo. Cesta je zgrajena na barjanskem svetu, ki se sprosti ušeda, zato bi bilo potrebno, da bi jo še bolj nasuli in dvignili. Po tej cesti ne vozijo namreč samo domačini s kmetijskimi vozmi, marveč gre po njej tudi težak promet s tovornimi avtomobili in se prevažajo zlasti veliko kamnina iz Podpeči in pa lesa iz podkrimskih gozdov. Še slabše so ceste in pota iz Blatne Brezovice proti Vrhniki, ki imajo le slabo podlago, tako, da se vozovi vdirajo v blato do pesti koles, pešec pa brodi po blatu do kolen.

Sedanja povodenj bo lastnikom poplavljenega zemljišča spet povzročila ogromno škodo, kajti voda odnaša veliko plodne zemlje. Vsa nesreča se bo pokazala šele, ko se bodo vodne mase otekale, kar pa še ne bo tako kmalu.

Ljubljana je seveda zalila tudi polje in travnike na desnem bregu in napravila veliko škodo okrog Podpeči, še več pa v Lipah in Črni vasi. Izstopila je tudi v Bistri in Verdu ter je bila nekaj časa pod vodo ponekod tudi glavna cesta. Zaradi poplavl je poginilo precej divjadi, ki je ostala v vodi, preden se je mogla rešiti v višje ležeče kraje, v gozdove med Brezovico in Vrhniko ali pa v Krim.

Tose lahko Vam pripeti,

če se držite tegale presenetljivega novega recepta za lepoto

Vsako dekle je od nekdaj hrepelo, da ališči opojno glasbo šepetanih besed: »Obožujem Te!«; tudi Vi jih lahko slišite — in sicer kmalu. Naglo lahko dosežete, da pride do izraza Vaša dragec, podvojena privlačnost — da bo Vaša »unaniost« v resnici očarljiva, ker so znašli presenetljiv nov recept za lepoto. Ta recept bo tudi najtemnejšo, najbolj raskavo kožo napravil gladko in zametasto mehko — ustvaril Vam bo kožo, ki se je bo on zmerom z užitek dotaknil. Bleda, vata poit, polna zajedavec in peg, postane sveža, jasna in posebna dragecna že v nekaj dneh. Poslušajte ta nasvet dermatologa! »Predgerirana smetana in oljčno olje imata izredno ugoden učinek na lepašne kože. Te sestavine so, pomešane z drugimi, ki krepijo, natezajo in hranijo kožo, vsebovati zdaj v dnevnih hrani za kožo Tokalon (v beli, ne masni). V 3 dneh bo ta dnevna hrana za kožo Tokalon polepsala Vašo kožo v tolikšni meri, da kaj takega niti sanjali niste. Z dnevnno hrano za kožo Tokalon so uspešni rezultati v vsakem primeru zagotovljeni, sicer se Vam vrne denar.«

Največ Ljubljancanov umre za ostarelostjo

Zanimive ugotovitve iz letnega poročila mestnega fizikata o zdravstvenih razmerah lani

Ljubljana, 20. februarja. Ugotovitev, da je Ljubljana zdravno mesto, je nedvomno razveseljuje in s ponosom se lahko na njo sklicuje mestni fizikat, zlasti se, ker so njegove naloge posebno težke, saj so za zdravstveno delo potrebni veliki stroški, a kreditov je vedno premalo. Zdar pa mora fizikat prevzeti še posebno veliko skrb: priprave za zdravstveno zaščito — pa tudi za zaščito življenja — meščanov; zbrati bi moral dovolj vsaj obveznih in vseh neobhodno potrebnih drugih potrebščin za primer velike nesreče. Toda fizikat lahko le dela v okviru kreditov in pri tem opozarja odgovorna mesta, kaj je najnujnejše. Zastopniki ljubljanskih dnevnikov so se lahko prepričali na fizikatu, da je bil lani kredit najskrbnejše uporabljen. Nakupili so mnogo, vendar je vsega v primeri s potrebami še zelo malo.

12-02 ROJSTEV NA 1000 PREBIVALCEV

Življenjska statistika Ljubljane je še precej zadovoljiva, vendar število rojstev nazadnje od leta do leta. Tako je znašalo l. 1938 12,54 na 1000 prebivalcev, predlanski 12,35 in lani 12,02. Iz samih svojih sil Ljubljana ne more rasti; če bi se prebivalstvo ne množilo zaradi dotoka deželanov, bi sama rojstva komaj krila izgubo za umrljivostjo. Lani je umrljivost znašala 10,25 pro mille, torej ne mnogo manj kakor rojstva. Ob koncu leta je Ljubljana štela po policijskih prijavah 87.780 prebivalcev, ki žive na površini 66 kv. km 855 kv. m. in stanujejo v 6693 hišah. Poročilo mestnega fizikata pravi, da so domačinke lani rodile v Ljubljani 1058 otrok (534 dečkov in 524 deklic), vseh otrok pa se je rodilo v mestu (bolnica, sanatoriji) 2473 s 74 mrtvorojenimi vred. Domačina sta umrla 902, tako da znaša prirastek samo 156, kar je za tako veliko mesto zelo malo. Pri samem tem prirastku, brez priseljavanja deželanov, bi bila Ljubljana dosegla 100.000 prebivalcev šele čez 76 let! Iz statističnega letopisa Ljubljane posnemamo, da je znašal naravni prirastek prebivalstva l. 1935 samo 30, l. 1936 177, l. 1937 135, l. 1938 266 in predlanski 225. Toda še mnogo bolj žalostno sliko nam nudijo prva štiri leta po vojni, ko je prebivalstvo celo nazadnjevalo, če ne upoštevamo priseljavanja, od 88 na 353 na leto.

NAJVEČ OTROK IMAJO NAMEŠČENCI

Ceprav je bilo število rojstev lani nizko, je bilo vendar ugodnejše kakor v letih 1934 in 1935, ko je znašalo 10,18 in 10,9 na 1000 prebivalcev. V poročilu je ugotovljeno, da je od leta do leta manj tretjih in števlinjskih porodov v družinah ter da se čedalje bolj uveljavlja znani meščanski sistem naj več dveh otrok. Lani je prvič rodila 501 ljubljanka, drugič 274 meščanka, tretjič 120, četrto 51, petič 46, šestič 22, sedmič in osmič 8, devetič 3, desetič 6 in večkrat 5 mater.

Posebno zanimivo je, da se je lani največ otrok v Ljubljani rodilo v nameščenjskih družinah (javni nameščenci), in sicer 310, dalje v družinah obrtnih uslužbenecov 231, očetje, ki se preživljajo v prostih poklicih, so dobili 148 otrok, delavci pa samo 138. Toda upoštevati je treba, da so to absolutne številke; objektivno pa bi lahko presodili razmerje med številom rojstev v posameznih stanovih, če bi ugotovili v odstotkih, koliko delavcev, uradnikov, obrtnikov itd. šteje mesto.

NAJVEČ NEZAKONSKIH MATER MED SLUŽKINJAMI

Nezakonskih otrok se je lani rodilo v Ljubljani 86 (44 dečkov, 42 deklic) ali 6 več kakor predlanskem. Mnogo več nezakonskih mater se je rodilo v letih po svetovni vojni. Nezakonske matere so po večini mlade; največ jih je rodilo v starosti od 21 do 25 let (28), 16 mater pa še ni bilo ni 20 let starih. Nedvomno ni brez globlega pomena, da je največ nezakonskih mater med služkinjami; lani jih je bilo 31, torej nad tretjino, 11 jih je uslužbenk raznih obrtnih podjetij, 15 pa delavk. Večina nezakonskih mater je rodila prvič (66), drugič 9 mater, tretjič 4, petič in osmič po ena in šestič dve.

Lani je bilo prijavljenih 608 splavov, torej nad polovico števila rojstev. In koliko jih je bilo neprijavljenih? V poročilu čitamo: Nedvomno moramo računati še z velikim številom neprijavljenih splavov.

RAK NA TRETJEM MESTU!

Umrljivost za rakom je tudi pri nas od leta do leta večja kakor v vseh naprednih državah, glede na umrljivost za drugimi boleznimi: že večkrat je bilo ugotovljeno, da opazajo povsod po svetu, kjer začne umrljivost za rakom nazadovati, naraščanje umrljivosti za rakom, odnosno novotvorbami. Vendar nekateri sklepajo, da ljudje

prejšnje čase najbrž niso nič manj umirali za rakom, a vzrok smrti so pogosto pripisovali drugim boleznim. Zdar je medicina tako napredovala, da je lažje prepoznati bolezen. Umrljivost za rakom je bila že predlanskim pri nas na tretjem mestu. Še bolj značilno se nam pa zdi, da največ ljubljancanov umira za ostarelostjo; lani jih je umrlo 244 ali 27%. To je nedvomen dokaz, da je Ljubljana zdravno mesto, saj umira nad četrtno ljudi v visoki starosti. Za rakom jih je umrlo 100 (11%). Značilna je pa tudi visoka umrljivost za boleznimi srca in žil, 117. Nekateri zdravniki sodijo, da te bolezni povzročajo predvsem nikotin in da v tem pogledu še niso dovolj dobro raziskane. Posebej moramo opozoriti, da je bila predlanski umrljivost za tuberkulozo na 4. lani pa na 5. mestu. Živčne in duševne bolezni so bile predlanskim na 5., lani pa na 4. mestu. Ali se morda v tem kaže vpliv vojne?

VISOKA UMRLJIVOST DOJENČKOV

Naš list je obširno pisal o problemih zaščite otrok in naši življenjski bilanci. Ob tej priliki pa moramo zopet ugotoviti, da tudi Ljubljana ne prednjači, kajti umrljivost dojenčkov je zelo velika. Na to je treba opozarjati še bolj kakor na nizko število rojstev. Ali tudi Ljubljana ne more rešiti bolj zadovoljivo vprašanj zaščite otrok in mater, da bi se umrljivost dojenčkov primerno zmanjšala? Lani je umrlo v Ljubljani 59 dojenčkov, tako da je umr-

ljivost za boleznimi novorojenčkov na 7. mestu (na 6 so boleznimi dihal) in znaša 6,5% skupne umrljivosti. Od 1058 lani rojenih otrok jih je umrlo 5,9%. Vsak 20. dojenček v Ljubljani umre. Če se zamislimo nad temi številkami, boste spredeli, da so strašne ter da so v sramoto Ljubljani, ker je sicer na visoki zdravstveni stopnji. Statistika o umrljivosti nam pa odkriva še eno značilnost: posebno visok odstotek samomorov. Predlanskim so bili samomorji kot vzrok umrljivosti na 9., lani pa na 10. mestu. Lani si je vzelo 23 ljudi življenja. V poročilu posebej opozarjajo na to število razen visoke umrljivosti dojenčkov.

600 JIH JE UMRLO V STAROSTI NAD 50 LET

Velika večina ljubljancanov umira v starosti nad 50 let. Lani jih je umrlo 600, ali približno dve tretjini. Največ jih je umrlo v starosti od 71 do 80 let, in sicer 192, v starosti 61 do 70 let 161, v starosti nad 80 let pa celo 106.

V najnežnejši starosti je umrlo, kakor rečeno 59 otrok skupno v prvem letu starosti pa celo 92! V Ljubljani torej umira v prvem letu starosti približno 9% otrok. Kar se zdi skoraj neverjetno sprito izredno visokega odstotka umrljivosti za ostarelostjo in smrtnimi primeri v visoki starosti: to je posebno značilno protislovje naših zdravstvenih razmer.

Zakaj primanjkuje slanine

Za 75% zmanjšana prodaja kruha v Ljubljani

Ljubljana, 20. februarja. Razumljivo je, da se zdaj ljudje zanimajo za vprašanje prehrane prebivalstva. Še celo bolj kakor za vojna poročila. Razlogov za skrb je vedno dovolj. Komaj so se meščani nekoliko pomirili po uvedbi nakaznic za kruh in moko, so se začeli vznemirjati zaradi govorice o podražitvi slanine in masti. V Ljubljani je zopet začelo primanjkovati slanina kakor lani, ko so se podražili prašiči.

Naši mesarji že približno 14 dni ne kupujejo več redno prašičev tako zvanih špeharjev; prašiči so se zopet podražili. Mesarjem ne more biti vseeno, koliko znaša nabavna cena živine, ker so cene mesa in slanine predpisane. Če mesar kupuje podražene prašiče, slanino pa mora prodajati po nespremenjenih cenah, bo trpel izgubo. Razumljivo je, da zaradi tega mesarji raje zmanjšajo čim bolj promet. Toda ljudje se ne morejo prilagoditi čez noč ter žele tudi nadalje prav tako kupovati slanino. Tisti, ki so založeni z mastjo, morda niso opazili, da pri nas zadnje čase zopet primanjkuje slanine, tem večje neprijetnosti pa doživljajo drugi, ki kupujejo živež sproti.

Na koga naj vzremo krivdo za pomanjkanje slanine v Ljubljani? Mesarji zatrjujejo, da že prej ni bilo zaslužka pri prodaji slanice. Če so si pa hoteli obdržati odjemalce, so morali prodajati tudi slanino in mast. Zdar, ko so prašiči še dražji, nekateri prodajo slanino samo še iz tega razloga, da bi jim ne bilo treba odslavljati stalnih odjemalcev, ki kupujejo tudi druge mesne izdelke.

Ob tej priliki se je ponovno izkazalo, da največ zmed na tržiščih povzroča neurejeno razmerje med nabavnimi in prodajnimi cenami. Prodajne cene so za številne vrste kmetijskega blaga maksimirane, ko ne prodaja kmet, nabavne pa ne. Tako živinorejci odnosno prekupevalci z živino lahko navijajo cene prašičev in druge živine, mesarji pa ne smejo podražiti mesa in slanice, dokler jim tega ne dovolijo nadzorna oblast. Začniti čas je, da maksimirajo tudi nabavne cene, sicer je maksimiranje prodajnih cen brez pomena. Kaj pomagajo maksimirane cene, če blaga ni na prodaj? Prej ali slej je pa seveda treba zvišati prodajne cene, če so nabavne nestalne.

Ali se bo slanina podražila? Mesarji zahtevajo zvišanje cen, ker pač ne morejo prodajati v izgubo. Ni izgledov, da bi se prašiči zopet pocenili, kaj zaradi živahnega izvoza in ker se koruza tudi ne bo več pocenila. Živinorejci so nakupili že dovolj koruze za rejo prašičev v vsej sezoni in je zdaj skoraj noben ne kupuje.

Zadovoljni pa tudi niso peki. Odkar so uvedene nakaznice za prodajo kruha, se je prodaja silno zmanjšala, mnogo bolj kakor smo pričakovali. Pri Prevodu se čudijo, zakaj si pekarnice nabavljajo tako malo moke. Toda moka ne morejo dobiti več kakor imajo omejenih nakaznic od prodajnega kruha. Prodaja kruha se je v Ljub-

ljani zmanjšala za približno 75%, odkar so bile uvedene nakaznice, kakor sodijo peki.

Zakaj je poraba kruha tako silno nazadnjevala? Zaradi premalih obrokov, ki jih dovoljujejo nakaznice? Peki sodijo, da je poraba tako mala predvsem, ker ljudje po večini porabijo nakaznice za moko. Koruzno moko lahko kupujejo brez nakaznic, zato kruha nečje kupovati, češ, koruzni kruh lahko pečemo sami, če ga že hočemo jesti. Peki mislijo, da je določen prevelik obrok pšenične moke na nakaznice in zahtevajo, naj bi izdajali nakaznice le za 2 kg pšenične moke na mesec, a zato bi naj bili obroki kruha večji. Peki naglašajo, da jim grozi propad, če se prodaja kruha ne bo povečala, češ da zdaj pri tako majem prometu ne morejo več kriti niti režije.

Pri tem je zanimivo, da bi bila prodaja kruha večja, če se nakaznice glase na večje količine moke; tedaj bi ljudem namreč ne bilo treba tako varčevati z nakaznicami in bi ostalo dovolj omejenosti tudi za kruh. Prav tako bi pa res bila najbrž prodaja kruha tudi večja, kakor mislijo peki, če bi bili obroki moke na nakaznice še manjši. Toda ljudje bi se še bolj pritoževali, zlasti se, ker je po ministrskih predpisih pridelovalcem dovoljeno obdržati za posameznega člana družine na leto 240 kg moke, med tem ko je porabnik v Sloveniji lahko dobi le 45 kg (4 kg x 12 mesecev).

Nedvomno bo treba ukreniti karkoli, kajti prepasti pekovski obrti ne bodo mogli pripustiti. V Sloveniji varčujemo s pšenično moko mnogo bolj kakor v drugih pokrajinah države, saj je po novih ministrskih predpisih celo dovoljena uporaba 50% pšenične moke za kruh v zmesi s koruzno moko. Pri nas so bile tudi nakaznice najprej uvedene.

Nove vrste železo

Iz Italije prihaja vest, da so tam odkrili posebno vrsto železa, ki lahko v mnogih primerih nadomesti med. Poskusi z novo vrsto železa, nazvano ferrital, so se zelo dobro obšli. Novo železo je odkril rimski industrijalec Vincenzo Arata. Njegovo podjetje je zaenkrat še premajhno, da bi moglo izdelovati ferrital v velikem obsegu. Ferrital se pridobiva neposredno iz magnetita, ne da bi se ta ruda poprej raztopila v visoki peči. Kot magnetit se uporablja tako zvani magnetitov pesek, ki ga je v nekaterih krajih in tudi v Italiji mnogo na morski obali.

Gre približno za podobno proizvodnjo kakor so pridobivali v starejših časih jeklo neposredno iz rude, dokler niso prišle v industrijo visoke peči. Pridobljeno železo je kemično skoraj čisto in ne rjavi. Po svoji prožnosti je podobno medu. Vse njegove lastnosti se dajo pojasniti s tem, da je magnetitov pesek zelo čista ruda. Zato bo treba še počakati, da-li je točna Aratova trditev, da se da ferrital pridobivati

iz vsake druge rude. Pristopni uradi so dali preizkusiti 15 ton ferritala v tvornicah Sant Eustachio v mestu Brescia in izkazalo se je, da ima ferrital res tiste lastnosti, ki mu jih pripisuje Arata. Če bodo

premagane še ovire, ki se pojavijo pri vsakem novem odkritju, se odpira italijansko jeklarstvu novo polje. Iz obalnega peska bi se dalo pridobiti najmanj en milijon ton magnetita.

Zelišče večne mladosti pod Triglavom

Imenuje se gizen ali ginzing in cvete v začetku avgusta

Ljubljana, 20. februarja. Pred dnevi je prinesel »Slov. Narod« kratko notico pod naslovom »Otoki življenja«, kjer naj bi raslo zelišče večne mladosti gizen (ginzing). Vem, da se zdi to ljudem bajka. Toda to zdravilno zelišče res raste in da ni treba hoditi za njim na Kitajsko po pravljicnih otokih, naj povem, da raste tu pri nas na Gorenjskem ob vzhodni Triglavu na solčnih in suhih prostorih, kjer je gosta zemlja.

Učinek tega zdravilnega zelišča je res čudežen, edinstven in siguren. Ginzing je ne samo zanesljivo sredstvo proti sklerozi, temveč dela prožne žile, mišice, živce in žleze. Posebno žleze prisili k energičnemu, mladostnemu delovanju in s tem se pomladi ves človeški organizem in človek postane mlad, prožen, svež na telesu in duhu. Vsak, ki uživa to čudežno zelišče, je v kratkem času kakor prerojen, v splošno začudenje svoje okolice.

Seveda zdravljenje z ginzingom mora biti pod nadzorstvom v gotovih presledkih pri posebnih dieti, kopanju in masaži. Edini človek v Evropi, ki je poznal to čudežno zelišče in znal z njim tako uspešno zdraviti, je bil

v Pragi profesor dr. Rožanek.

Ki je bil pravi virtuoz za človeško telo. Poznali so ga vsi in povsod zlasti Francozi, Angličani in Američani, ki so ga obsuli z denarjem in dragocenimi darili, ker ni nikdar zahteval svojega zdravniškega honorarja. Bil je na svojo iznajdbo zelo ponosen in skrbno je čuval ime tajinstvenega, čudežnega zelišča, s katerim je dosegal v resnici ogromne uspehe pri obeh spolih. Kot njegova učenka — praktikanca

njegove posebne kozmetike in žlezne mase, sem bila zelo pozorna na vsako njegovo delo pri pacientih, kakor tudi na dela v njegovem privatnem laboratoriju. Po enoletni praksi sem skrivaj ugotovila skoraj vse, on je to opazil in mi smeje zažugal. — Pred mojim odhodom iz prakse mi je rekel: Vem, da ste že priletela, zato moja iznajdba za vas ni ostala tajna, in če mi obljubite, da te moje zdravilne metode ne boste izdali — vam za nagrado za vaše vestno in marljivo delo vse zaupam. Nato mi je ne samo vse pojasnil, temveč tudi napisal recepte lastnorodno in navedel tudi vzroke, zakaj je to njegova tajna. Popolnoma sem ga razumela in držala obljubo. Dal mi je s seboj kosček tega dragocenega zelišča rekoč: Tako le je

cvete v prvi polovici avgusta in takrat se tudi nabira. Po prihodu v Ljubljano sem se napotila pod Triglav, kjer sem po dolgi hoji in iskanju res našla dva komadička tega zelišča večne mladosti.

Pred štirimi leti se je moj stari, dobri profesor na vožnji z avtom ponesrečil in umrl v 82. letu starosti. V grob je legel ne samo velik učenjak in poznavalec vseh zdravilnih zelišč, temveč tudi velik dobrotnik človeštva, ki je zdravil z naravo. Pri spominu nanj mi vedno zvane v uspehi njegove besede, ki jih je večkrat ponavljal: — Vsaka najmanjša rastlina na svetu ima svoj pomen in zdravilno moč, a ljudje drve preko njih slepi in gluhi — jahajo na samih kemikalijah in se z njimi zastrupljajo —

Vsako poletje v avgustu cvete ginzing v vzhodni okoli Triglava, turisti hodijo po njem, nihče ga ne pozna in ne ve za njegovo zdravilno in čudežno moč. A. S.

Mira Danilova in Emil Kralj v Mariboru

Mira Danilova in Emil Kralj gostujeta v Mariboru. Med najboljši uspehi vloze v letošnji sezoni štejeta oba umetnika vlogi Vide in Toma v Ferdin Kozakovi drami »Lepa Vida«. Upravnik mariborskega gledališča dr. Brečič je povabil ljubljana protagonist na gostovanje. Dravi bosta odigrala Danilova in Kralj v okviru mariborskega ansambla Vido in Toma, kreaciji, ki izpričuje njune visoke umetniške vrednosti. S tem gostovanjem se bodo še okrepčale prijateljske in umetniške vezi, ki so nastale v zadnjem času med mariborskim in ljubljanskim gledališčem. Vsa kulturna javnost z odobravanjem pozdravlja taka gostovanja.

Dravi se uprizori v Mariboru F. Kozakova v Ljubljani in v Mariboru izborna uspeša »Lepa Vida«. Gostovala bosta odlična prvaka ljubljanske drame, ga. Danilova in g. Kralj, ki sta nastopila v glavnih vlogah tudi pri krstni predstavi »Lepa Vida« v Ljubljani. Zato naj bo dravi gledališče do zadnjega prostora polno. Tudi tisti, ki so »Lepo Vido« že videli, naj upoštevajo, da je to pot v gostih tako

rekoč Ljubljana zastopana na odru mariborskega Narodnega gledališča.

ŠAH Iz ČSK

V medikubskih tekмах Slovenske šahovske zveze nastopa Centralni šahovski klub s tremi moštvii, ki so v doslej odigranih tekmah dosegla presenetljive uspehe. V prvem razredu ljubljanske skupine je prvo mesto ČSK-a premagalo svoje drugo moštvo z rezultatom 6 in pol: 1 in pol. Šah. Klub Triglav pa 7:1. Drugo moštvo ČSK-a je podleglo I. moštvo ljubljanskega šahovskega kluba 3:5, zmagalo pa je proti drugemu moštvo L. ŠK-a 4 1/2: 3 1/2. V tretjem razredu je zmagalo III. moštvo ČSK-a proti Dvorskem 5: k. II. moštvo 4 1/2: 3 1/2, s Krotanom III. moštvo je dobilo match 6:2.

Brzopotezni klubski prvenstvo Centralnega šah. kluba si je za januar osvojil mladi Arrigler s 15 točkami (100%) in je to doslej njegov največji uspeh v brzigr. Sledili so Kumelj 13, Siška 12, Samobor 11 1/2, Sorli 8 1/2, Herman in Jeršin 8, Sočan 7 1/2 itd.

Dravi ob 20. bo brzopotezni turnir za prvenstvo v februarju.

Inserirajte v »Sl. Narodu«!

A. E. Fielding

Črna mačka

prinaša srečo

Roman

Keith je ta čas težko stiskal roke in na čelu so se mu pojavile globoke gube.

— Obžalujem, mati, — je dejal Noel in si prižgal cigareto. Roka se mu je pri tem nekoliko tresla, čeprav se je zdel njegov glas miren. — Toda dejstva, kakršna so prišla zdaj na dan, so tale: Pred tednom dni sem zaslužbil Beatrico, toda ona je odgovorila, da je že dala besedo — mojemu stricu. Tudi njena sestra je prihajala v poštev. Obe sestri nimata niti beliča in navezani sta na svojega očeta, ki podlo izkorišča njun položaj. Opravljati morata vsa domača dela in mu streči. To bi bilo nekaj za vas, Nica, kaj ne! Tu je razlog, zakaj bi mogel umoriti svojega strica, najboljšega in iskrenega prijatelja, ki sem ga imel zelo rad. Morda bi lahko prišel do omarice s strupi, ko sem bil gost v Gaskellovi hiši, kjer sem pogosto sam v sobi pričakoval ob sestr. K sreči imam čisto vest. O meni lahko govorite, kar hočete. Kar se pa tiče Beatrice, držite jezik za zobmi! Vsi, kar vas je tu! Vi pa, Nica, če boste to zgodbo raz-

našli, prišedem, da sem vas videl odhajati iz knjižnice prav v trenutku, ko se je vaš bratranec zgrudil. In pri tem bom vztrajal. — Pri teh besedah je Noel vstal, miren in samozavesten kakor vedno. Ni se mu poznalo, kako razburjenje trenutke je pravkar doživel.

— Tako beseda mi ugaja, — se je oglasil Farrant in se široko zarežal, obenem si je pa pomel roke.

— Zal ni prinesla v to zamotano zadevo nobene svetlobe, — je pripomnila Nica. Tudi ona je pozorno poslušala Noelove besede. Noel je preveč inteligenten, da bi mogel biti zločinec. Zločin je umazana zadeva.

— Toda, draga Nica, — se je oglasila gospa Stokesova ogorčeno.

— Vsak zločin ni umazana zadeva, — je ugovarjala Phyllis.

— Toda ta omarica... — se je oglasila Nica in obraz se ji je zjasnil. — Podobna je bila veliki mački prežeči na plen. Agnes je imela menda prav, ko je trdila, da mora imeti pisateljica detektivskih romanov trdo srce.

Mimogrede se je spomnila besed, ki jih je slišala zadnji dan iz Batchelorovih ust. Govoril je nekaj o ljudeh, ki radi razmišljajo o zločinih...

— Ta omarica izpreminja vse, — je nadaljevala Nica. — Doslej je kazalo, da mora biti morilec med nami, ker imajo samo tukajšnji prebivalci dostop do Burnsove sobe. Zdar pa prihajajo v poštev tudi Gaskellovi.

— Toda oni niso imeli dostopa do slanih mandljev, — se je oglasil Keith.

— Nisem vedela, da bi utegnili biti ta okolnost tako važna, — je odgovorila Nica mirno. Če je imel kdo strup, je lahko po mojem mnenju zlezel skozi vrtno okno v knjižnico ter ga v Batchelorovi odsotnosti spravil v mandlje. Najprej je treba ugotoviti, da-li je bilo v omarici kaj ciankalkija... Katero telefonsko številko ima gospa Glaveeva? — In Nica je odhitela v sosedno sobo k telefonu.

— Gotovo je Farrant izsiljeval denar od sira Henryja, — je pripomnila Phyllis. — Kar se tiče omarice, ne vidim v tem nič važnega, — je menil Keith. — Tudi če bi bil v nji strup, ne moremo osumiti teh ljudi.

— Ti si dobra duša, — je dejala Phyllis in ga po-božala po roki. — Evi se je smilila. Vsi so preživljali neprijetne trenutke, najtežje pa Phyllis Bayleyeva, ker se je morala povrh še bati, da izgubi svojega Keitha. Eva se je naenkrat spomnila svojega nečaka Adaira, ki naj bi prispel ponjo in jo odpeljal nazaj v Argentino. Adair je bil najstarejši sin njenega brata. Nekega dne bo gotovo slaven. Morda bi mu bila Phyllis všeč. Eva se je že na ti-hem veselila, da ju bo seznanila.

— Ne razumem — je odgovorila Agnes.

— To ti rada verjamem, — je dejala Nica. — Vsi smo videli konec tega prizora, nismo pa videli začeta. Saj je lahko vzel iz predalčka najprej kaj drugega in šele potem tisti papir, o katerem je trdila, da je bilo anonimno pismo...

— Gotovo bi pa čim prej odstranila stekleničico s strupom, — je menila Agnes. — Mislim, da bi

vsak morilec storil to. — Ah, draga moja, kako težko je govoriti mirno o takih rečeh.

— Ne mislim, da bi bila vzela iz predalčka strup, — je dejala Nica. — Kaj je pa počel Henry v sosedni sobi tako dolgo, da je imel morilec dovolj časa, da je lahko spravil strup v mandlje? Verjetno je pisal Evansovi pismo, v katerem je preklical svojo zaroko na temelju anonimnega pisma, o katerem je Alison Gaskellova sama govorila. Kakor zdaj vidim to stvar... se mi zdi končno povsem jasna.

— Kaj pa Farrant? — je vprašal Keith hropeče. Njegov obraz je bil ves blede.

— Farrant je izsiljevalec, to je jasno, — je odgovorila Nica. — Nastavila sem ga pa samo zato, da bi imela policija zaenkrat kaj dela. Mnogo je okolnosti, ki govorijo proti Farrantu kot morilecu... Zdar imam pa sijajno rešitev, da si bojšne niti želeži ne morem, — je pripomnila z zadovoljnim nasmehom.

— Henry je zaljubljen v žensko s preteklostjo. Za njeno preteklost zve od nekoga, ki hoče prepričati ta zakon. Recimo vi, Phyll...

— Odklanjam podobno sumničenje, — je dejala Phyllis užaljeno. — Ali pa Keith, recimo, — je nadaljevala Nica, kakor da govori o vsakdanjih rečeh. — Vsekakor je dobil anonimno pismo, ki ga je najprej vznemirilo in razkačilo. Telefoniral je o tem policiji. Potlej je pa razmišljal o pismu in telefoniral sestri svoje neveste, naj pride k njemu. Vrta se vrta v knjižnico so odprta, skozi nje torej lahko stopi neopaženo.